

Dz.U. 2015 poz. 1182**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 24 lipca 2015 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rzemiośle

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2015 r. poz. 1045) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 27 czerwca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 137, poz. 1304),
- 2) ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33),
- 3) ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 979),
- 4) ustawą z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 207, poz. 1230)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 24 lipca 2015 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 137, poz. 1304), które stanowią:

„Art. 21. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 2, art. 22 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 i ust. 2 pkt 3 i 4, art. 52 ust. 1, art. 68 ust. 1 i 2, art. 71b ust. 7 pkt 1, art. 78 ust. 1, art. 93 ust. 3, art. 94 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 2, art. 22 ust. 1 pkt 1, 3, 3a i 4 i ust. 2 pkt 3 i 4, art. 22a ust. 8, art. 52 ust. 1, art. 68a ust. 4, art. 68c ust. 1, art. 71b ust. 7 pkt 1, art. 78 ust. 1, art. 93 ust. 3, art. 94 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) art. 95c § 1 ustawy, o której mowa w art. 3 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 95c § 1 ustawy, o której mowa w art. 3 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) art. 3 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 4) art. 4a ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 5 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 4a ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 5 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 2 pkt 5 w części dotyczącej młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii, art. 13 ust. 5, art. 22 ust. 2 pkt 3, art. 22a, art. 24 ust. 2a, art. 68b, art. 71d, 77a ust. 4–12, art. 80 ust. 2–3a oraz art. 90 ust. 2b, 2c, 3a i 3b ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, art. 1 ust. 1a, art. 9 ust. 1a i art. 42 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 2 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, a także art. 2 pkt 1 lit. a, art. 3, art. 6 i art. 13 niniejszej ustawy, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.;

- 2) art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. h, art. 14 ust. 1a, 1b, 3, 3a i 4, art. 14a, 14b, 16 ust. 7 i 7a i art. 20 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 7, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2004 r.;
 - 3) art. 4 ust. 2b i art. 4a ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 5 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 5 ust. 3a i 3b ustawy, o której mowa w art. 8 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2004 r.;
 - 4) art. 78 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.;
 - 5) art. 68c ust. 2 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2005 r.”;
- 2) art. 29 i art. 40 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33), które stanowią:

„Art. 29. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 4 ust. 2, art. 19 ust. 22, art. 33 ust. 5, art. 35 ust. 3 i 4, art. 46 ust. 6, art. 53 ust. 9, art. 83 i art. 90 ust. 1 i 5 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) art. 3 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3,
- 3) art. 58 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 10,
- 4) art. 108 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 15

– zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”

„Art. 40. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 39, który wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy, z mocą od dnia 1 stycznia 2009 r.;
 - 2) art. 1 pkt 75 i art. 18, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2009 r.;
 - 3) art. 1 pkt 49, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.”;
- 3) art. 21 ust. 2 i 3 i art. 22 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206 oraz z 2012 r. poz. 979), które stanowią:

Art. 21. „2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2015 r.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 3, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 4 i 13 oraz art. 7 ust. 4, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
 - 2) art. 1 pkt 31 lit. a w zakresie dotyczącym ust. 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.;
 - 3) art. 1 pkt 27 w zakresie dotyczącym art. 64 ust. 4 i 5, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2014 r.”;
- 4) art. 14 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 207, poz. 1230), który stanowi:

„Art. 14. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) przepisów art. 1 pkt 21–23 oraz art. 6, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.;

- 2) przepisów art. 4 pkt 2 oraz art. 5 pkt 2 lit. a i pkt 4, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kidawa-Błońska*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 24 lipca 2015 r. (poz. 1182)

USTAWA

z dnia 22 marca 1989 r.

o rzemiośle

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – *Prawo działalności gospodarczej* (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.¹⁾²⁾) mogą prowadzić tę działalność, z zachowaniem warunków określonych w niniejszej ustawie. Działalność takich osób zaliczana jest do rzemiosła.

Art. 2. 1. Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, z udziałem kwalifikowanej pracy własnej, w imieniu własnym tej osoby i na jej rachunek, przy zatrudnieniu do 50 pracowników – zwaną dalej rzemieślnikiem.

1a. Rzemiosłem jest również zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez wspólników spółki cywilnej osób fizycznych, z udziałem kwalifikowanej pracy własnej, w imieniu własnym tych wspólników i na ich rachunek, zatrudniających do 50 pracowników.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. Do rzemiosła nie zalicza się działalności: handlowej, gastronomicznej, transportowej, usług hotelarskich, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.

5. (uchylony)

Art. 3. 1. Dowodami kwalifikacji zawodowych rzemieślnika są:

- 1) dyplom lub świadectwo ukończenia wyższej lub ponadgimnazjalnej szkoły o profilu technicznym bądź artystycznym w zawodzie (kierunku) odpowiadającym dziedzinie wykonywanego rzemiosła;
- 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła;
- 3) świadectwo czeladnicze albo tytuł robotnika wykwalifikowanego w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła;
- 4)³⁾ zaświadczenie potwierdzające posiadanie wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

2. Rzemieślnik obowiązany jest wykazać się innymi dowodami kwalifikacji zawodowych niż określone w ust. 1, jeżeli z przepisów odrębnych ustaw wynika obowiązek posiadania takich kwalifikacji.

3. Dyplomy mistrza i świadectwa czeladnicze mogą być wydawane przez izby rzemieślnicze osobom, które złożyły stosowne egzaminy przed komisjami egzaminacyjnymi izb rzemieślniczych.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 54, poz. 535, Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2008 r. Nr 141, poz. 888, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2011 r. Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016.

²⁾ Obecnie ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, 699, 875 i 978), na podstawie art. 86 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808, z 2006 r. Nr 225, poz. 1636, z 2008 r. Nr 141, poz. 888, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2011 r. Nr 131, poz. 764), która weszła w życie z dniem 21 sierpnia 2004 r.

³⁾ Dodany przez art. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33), która weszła w życie z dniem 1 lutego 2009 r.

3a.⁴⁾ Podstawę przeprowadzania egzaminów w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła stanowią standardy wymagań egzaminacyjnych ustalone przez Związek Rzemiosła Polskiego, z zastrzeżeniem ust. 3b.

3b.⁵⁾ Podstawę przeprowadzania egzaminów w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, stanowią wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

3c.⁶⁾ Nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych sprawuje Związek Rzemiosła Polskiego przez:

- 1) przeprowadzanie, zgodnie z planem nadzoru, co najmniej raz w roku kontroli działalności komisji egzaminacyjnych;
- 2) rozpatrywanie nieuwzględnionych przez izbę rzemieślniczą skarg kandydatów dotyczących prawidłowości przeprowadzenia egzaminu;
- 3) analizowanie wyników egzaminów oraz formułowanie wniosków.

3d.⁶⁾ Osoby wykonujące czynności z zakresu nadzoru mają prawo wstępu w charakterze obserwatora na egzamin, po uprzednim powiadomieniu właściwej izby rzemieślniczej, oraz wglądu do prowadzonej przez komisję egzaminacyjną dokumentacji komisji.

3e.⁶⁾ Osoby, o których mowa w ust. 3d, mogą wydawać komisjom egzaminacyjnym zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności nadzoru. Komisja egzaminacyjna w ciągu 7 dni od otrzymania zaleceń może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do Związku Rzemiosła Polskiego. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Związek Rzemiosła Polskiego komisja egzaminacyjna jest obowiązana powiadomić Związek Rzemiosła Polskiego o realizacji zaleceń w terminie 30 dni.

3f.⁶⁾ W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności komisji egzaminacyjnych Związek Rzemiosła Polskiego może wezwać komisję do usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie, a w przypadku nieusunięcia uchybień – odwołać osoby wchodzące w skład komisji lub cały skład komisji albo unieważnić egzamin w całości lub w części.

3g.⁶⁾ Izba rzemieślnicza:

- 1) zatwierdza zadania i pytania egzaminacyjne, opracowane na podstawie standardów wymagań, o których mowa w ust. 3a i 3b;
- 2) zatwierdza szczegółowe kryteria oceniania;
- 3) dopuszcza kandydatów do egzaminów;
- 4) ustala wysokość opłat za egzaminy, uwzględniając jako podstawę kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, z tym że wysokość opłaty nie może przekroczyć:
 - a) za egzamin mistrzowski – 40% podstawy,
 - b) za egzamin czeladniczy – 20% podstawy,
 - c)⁷⁾ za egzamin sprawdzający – 15% podstawy;
- 5) prowadzi dokumentację komisji egzaminacyjnej, w tym ewidencję egzaminów;
- 6) rozpatruje skargi kandydatów dotyczące prawidłowości przeprowadzenia egzaminu;
- 7) organizuje szkolenia dla osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych według programu ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego.

3h.⁶⁾ Izba rzemieślnicza może zwolnić w całości lub w części osobę przystępującą do egzaminu z opłaty, o której mowa w ust. 3g pkt 4.

3i.⁸⁾ Osoby dorosłe uzyskujące i uzupełniające wiedzę i umiejętności zawodowe w formach pozaszkolnych, określonych w odrębnych przepisach, mogą przystąpić do egzaminu sprawdzającego wybrane kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 137, poz. 1304), która weszła w życie z dniem 21 sierpnia 2003 r.

⁵⁾ Dodany przez art. 4 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; w brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206), która weszła w życie z dniem 1 września 2012 r.

⁶⁾ Dodany przez art. 4 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

⁷⁾ Dodana przez art. 3 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸⁾ Dodany przez art. 3 pkt 1 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

4.⁹⁾ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki i tryb wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych, dyplomów mistrzowskich, zaświadczeń o zdaniu egzaminu sprawdzającego, suplementów do świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich (Europass), a także sposobów wydawania duplikatów i dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.

4a.¹⁰⁾ Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4, powinno uwzględniać w szczególności wymagania, jakim powinny odpowiadać osoby wchodzące w skład komisji egzaminacyjnych, zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych oraz możliwość zwolnienia z części egzaminu osoby przystępującej do egzaminu.

5. Rzemieślnicy zatrudniający pracowników w celu przygotowania zawodowego w rzemiośle obowiązani są spełniać warunki określone odrębnymi przepisami oraz być członkami jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3.

6. Nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego w rzemiośle pracowników młodocianych sprawuje izba rzemieślnicza lub z jej upoważnienia cech, właściwe ze względu na siedzibę rzemieślnika.

Art. 3a.¹¹⁾ 1. Rzemieślnikowi posiadającemu znaczący i uznany dorobek zawodowy w zakresie wytwarzania lub odtwarzania przedmiotów o charakterze artystycznym lub zabytkowym, naprawy i konserwacji takich przedmiotów, naprawy i konserwacji zabytkowych obiektów budowlanych oraz świadczenia usług związanych z artystycznym zdobieniem obiektów budowlanych może zostać nadany tytuł honorowy „Mistrz Rzemiosła Artystycznych”.

2. Tytuł honorowy „Mistrz Rzemiosła Artystycznych” nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb nadawania tytułu honorowego „Mistrz Rzemiosła Artystycznych”,
- 2) podmioty uprawnione do występowania z wnioskiem o nadanie tytułu,
- 3) warunki, jakie musi spełniać wniosek o nadanie tytułu,
- 4) wzór dyplomu potwierdzającego nadanie tytułu

– mając na względzie wspieranie zanikających zawodów oraz promocję umiejętności istotnych dla funkcjonowania wielu dziedzin kultury i sztuki jak również ochrony dziedzictwa narodowego.

Rozdział 2

Podstawowe prawa i obowiązki rzemieślnika

Art. 4. 1. Rzemieślnik ma prawo:

- 1) zrzeszania się w organizacjach, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3, na zasadach określonych w ustawie;
- 2) wybierać i być wybieranym do organów samorządu gospodarczego rzemiosła;
- 3) korzystać z uproszczonych (zryczałtowanych) form opodatkowania oraz zwolnień i ulg podatkowych na zasadach powszechnie obowiązujących przedsiębiorców.

2. W przypadku śmierci rzemieślnika współmałżonek pozostający do chwili śmierci na utrzymaniu rzemieślnika oraz małoletni zstępni mają prawo nadal wykonywać rzemiosło w warunkach i na zasadach obowiązujących rzemieślnika.

3. Na rachunek zstępnych rzemiosło może być wykonywane przez ustawowego opiekuna do czasu osiągnięcia przez nich pełnoletności lub ukończenia nauki w szkołach ponadgimnazjalnych lub wyższych.

4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 2, przysługują także pozostającym na utrzymaniu rzemieślnika do chwili jego śmierci pełnoletnim zstepnym pobierającym naukę w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych lub wyższych przez okres pobierania przez nich nauki w tych szkołach.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206), która weszła w życie z dniem 1 września 2012 r.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 4.

¹¹⁾ Dodany przez art. 2 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 207, poz. 1230), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

5. W przypadkach gdy dany rodzaj rzemiosła może być wykonywany wyłącznie po wykazaniu się przez rzemieślnika posiadaniem uprawnień zawodowych, o których mowa w art. 10 ustawy wymienionej w art. 1, współmałżonek lub zstępni, o których mowa w ust. 3 i 4, prowadzą działalność za pośrednictwem osoby posiadającej wymagane kwalifikacje.

Art. 5. 1. Rzemieślnik jest obowiązany przestrzegać zasad etyki i godności zawodowej.

2. Szczegółowe zasady etyki zawodowej i rzetelnego wykonywania rzemiosła cechowego określa samorząd gospodarczy rzemiosła.

3. Przepis ust. 1 dotyczy także członków organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, o których mowa w art. 7 ust. 7.

Art. 6. 1. Rzemieślnicy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie zasad etyki zawodowej i rzetelnego wykonywania rzemiosła.

2. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej i tryb postępowania dyscyplinarnego określają statuty organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła.

Rozdział 3

Samorząd gospodarczy rzemiosła

Art. 7. 1. Tworzy się samorząd gospodarczy rzemiosła.

2. Samorząd gospodarczy rzemiosła jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko przepisom prawa.

3. Organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła są:

- 1) cechy;
- 2) (uchylony)
- 3) izby rzemieślnicze;
- 4) Związek Rzemiosła Polskiego.
- 5) (uchylony)

4. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła tworzone są z inicjatywy członków na zasadzie dobrowolnej przynależności.

5. Do zadań samorządu gospodarczego rzemiosła należy w szczególności:

- 1) promocja działalności gospodarczej i społeczno-zawodowej rzemiosła;
- 2) nadzór nad organizacją i przebiegiem procesu przygotowania zawodowego w rzemiośle;
- 3) udzielanie pomocy rzemieślnikom i innym przedsiębiorcom zrzeszonym w organizacjach samorządu gospodarczego rzemiosła;
- 4) reprezentowanie interesów środowiska rzemieślniczego wobec organów administracji publicznej;
- 5) uczestniczenie w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania w celu zapewnienia wykwalifikowanych kadr dla gospodarki.

6. Właściwi ministrowie zasięgają opinii Związku Rzemiosła Polskiego odnośnie do projektów aktów prawnych dotyczących rzemiosła.

7. Za zgodą organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła jej członkami mogą być, na czas określony, także osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą, niebędące rzemieślnikami, zatrudniające nie więcej niż 50 pracowników.

Art. 8. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła wymienione w art. 7 ust. 3 mają osobowość prawną.

Art. 9. 1. Cechy są organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła zrzeszającymi rzemieślników według kryterium terytorialnego lub według rodzaju działalności gospodarczej.

2. Podstawowym zadaniem cechu jest w szczególności utrwalanie więzi środowiskowych, postaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodu, a także prowadzenie na rzecz członków działalności społeczno-organizacyjnej, kulturalnej, oświatowej i gospodarczej, a także reprezentowanie interesów członków wobec organów administracji i sądów.

Art. 10. 1. Spółdzielnie rzemieślnicze działają na zasadach określonych w przepisach Prawa spółdzielczego.

2. Zadaniem spółdzielni rzemieślniczych jest w szczególności organizowanie działalności usługowej i wytwórczej rzemiosła, udzielanie pomocy członkom w wykonywaniu ich zadań oraz prowadzenie własnej działalności gospodarczej i społeczno-wychowawczej.

Art. 11. 1. Izby rzemieślnicze są organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła zrzeszającymi cechy, spółdzielnie rzemieślnicze, rzemieślników nienależących do cechów, a także inne jednostki organizacyjne, jeżeli ich celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego rzemiosła. Izby mogą w swych statutach przyjmować nazwy z dodatkiem wyrazów „przedsiębiorczość” lub „przedsiębiorca” użytych w odpowiednim przypadku, a także określać zawierających wskazanie regionu.

2. Podstawowym zadaniem izb rzemieślniczych jest pomoc w reprezentowaniu zrzeszonych organizacji oraz rzemieślników wobec organów administracji publicznej oraz innych organizacji i instytucji, udzielanie swym członkom pomocy instruktażowej i doradczej oraz przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych. Szczegółowy zakres zadań izb rzemieślniczych określają ich statuty.

3. Izby rzemieślnicze są uprawnione do potwierdzania egzaminów kwalifikacyjnych świadectwami czeladniczymi i dyplomami mistrzowskimi oraz do opatrywania ich pieczęcią z godłem Państwa.

3a.¹²⁾ Izby rzemieślnicze są uprawnione do potwierdzania wyników egzaminów sprawdzających zaświadczeniami o posiadaniu wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła.

4. Ilekroć w przepisach prawa mówi się o izbie rzemieślniczej, należy przez to rozumieć izbę rzemieślniczą, utworzoną w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie, bez względu na nazwę przyjętą w jej statucie.

Art. 12. 1. Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła wymienione w art. 7 ust. 3 pkt 1–3 mogą powołać ogólnopolską reprezentację, zwaną „Związek Rzemiosła Polskiego”.

2. W Związku Rzemiosła Polskiego mogą się zrzeszać izby rzemieślnicze, a także cechy o zasięgu ogólnopolskim.

3. Związek Rzemiosła Polskiego może być utworzony z inicjatywy co najmniej 10 organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, wymienionych w art. 7 ust. 3 pkt 2 i 3, oraz cechów ogólnopolskich, które zadeklarują członkostwo w tym związku w drodze uchwał walnych zgromadzeń.

4. Podstawowym zadaniem Związku jest zapewnienie zrzeszonym w nim organizacjom pomocy w realizacji zadań statutowych, rozwijanie działalności społeczno-zawodowej oraz reprezentowanie interesów rzemiosła w kraju i za granicą.

5. Związek Rzemiosła Polskiego pełni względem spółdzielni rzemieślniczych funkcje związku rewizyjnego, w trybie i na zasadach określonych w przepisach Prawa spółdzielczego.

Art. 13. Szczegółowe zadania organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, ich ustrój, stosunki prawne członków ustalane są w statutach uchwalanych przez zjazdy lub walne zgromadzenia tych organizacji.

Art. 14. Zasady gospodarki finansowej organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła oraz zasady wynagradzania zatrudnionych w nich pracowników określają walne zgromadzenia (zjazdy delegatów) tych organizacji, jeżeli inne przepisy nie stanowią inaczej.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 15. (pominięty)

Art. 16. Cechy i izby rzemieślnicze mogą być tworzone w trybie inicjatyw założycielskich lub w drodze podziału istniejących organizacji pod warunkiem zapewnienia samodzielności finansowej.

Art. 17. 1. Podstawą utworzenia cechu w trybie inicjatywy założycielskiej jest uchwalenie statutu cechu odpowiadającego wymogom określonym w art. 16 przez co najmniej 10 członków założycieli.

2. Podstawą utworzenia cechu w trybie podziału jest uchwała walnego zgromadzenia cechu podlegającego podziałowi, powzięta w trybie określonym w statucie, zawierająca postanowienia o zasadach podziału z uwzględnieniem podziału składników majątkowych oraz praw i zobowiązań cechu podlegającego podziałowi.

Art. 18. Przepisy art. 17 mają odpowiednio zastosowanie do izb rzemieślniczych, z tym że liczba członków założycieli (cechów) wynosi co najmniej 5.

¹²⁾ Dodany przez art. 3 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 19. 1. Cechy rzemieślnicze, izby rzemieślnicze i Związek Rzemiosła Polskiego podlegają obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Organizacje, o których mowa w ust. 1, uzyskują osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.

Art. 20. (pominięty)

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1989 r.